

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Богуславський Віктор Володимирович

УДК 342.1

**АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ
ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСОБИСТОЇ
БЕЗПЕКИ ПРАЦІВНИКІВ СИЛ ОХОРОНИ
ПРАВОПОРЯДКУ**

Спеціальність 12.00.07 – адміністративне право і процес;
фінансове право; інформаційне право

Автореферат
дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата юридичних наук

Дніпро – 2017

Дисертацією є рукопис.

Робота виконана у Дніпропетровському державного університеті внутрішніх справ, Міністерство внутрішніх справ України.

Науковий керівник –

доктор юридичних наук, професор

Комісаров Олександр Геннадійович,

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ,
професор кафедри тактико-спеціальної підготовки.

Офіційні опоненти:

доктор юридичних наук, професор

Чистоклетов Леонтій Григорович,

Львівський державний університет внутрішніх справ,
професор кафедри адміністративно-правових дисциплін;

кандидат юридичних наук, доцент

Кувакін Сергій В'ячеславович,

Університет митної справи та фінансів,
доцент кафедри адміністративного та митного права.

Захист відбудеться 30 жовтня 2017р. о 9-00 годині на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 08.727.02 Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ за адресою: 49000, м. Дніпро, просп. Гагаріна, 26.

З дисертацією можна ознайомитися у загальній бібліотеці Дніпропетровського державного університеті внутрішніх справ за адресою: м. Дніпро, просп. Гагаріна, 26.

Автореферат розіслано 22 вересня 2017 року

**Учений секретар
спеціалізованої вченої ради**

В.С. Березняк

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Обрана тема дослідження пов'язана з курсом України на побудову правової держави, в якій забезпечується ефективна охорона та захист прав і свобод людини й громадянина. Забезпечення охорони та захист прав і свобод є функцією усіх органів влади та місцевого самоврядування у межах їх компетенції, однак основну роль у цьому мають відігравати спеціально утворені органи та підрозділи (сили) охорони правопорядку.

Працівники сил охорони правопорядку під час виконання своїх обов'язків самі зазнають численних злочинних посягань на їх життя і здоров'я, стаючи тим самим об'єктом таких посягань. В одних випадках працівники сил охорони правопорядку безпосередньо вступають у протистояння з правопорушниками чи стають динамічною перешкодою для досягнення основної злочинної мети, в інших – посягання здійснюється з метою помсти або заволодіння зброєю, спеціальними засобами, засобами зв'язку, службовою документацією, що перебувають у розпорядженні працівників сил охорони правопорядку. Тенденція до збільшення кількості злочинних посягань на життя і здоров'я працівників сил охорони правопорядку обумовлює потребу у проведенні наукових досліджень, формуванні державної політики забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку, розробки обґрунтованих пропозицій, методик та рекомендацій щодо забезпечення особистої безпеки під час виконання службово-бойових завдань.

Безпосереднє виконання працівниками сил охорони правопорядку службово-бойових завдань відбувається у адміністративно-правовому, інформаційному, контррозвідувальному, контрдиверсійному, економічному, екологічному, структурному, функціональному просторах. При цьому, згідно з принципом верховенства права визначальним є адміністративно-правовий простір, який в умовах розбудови в Україні інформаційного суспільства та відкритості діяльності сил охорони правопорядку поступово трансформується в інформаційно-правовий простір.

Побудована ще за часів СРСР вітчизняна система сил охорони правопорядку в умовах переходу до інформаційного суспільства суттєво знизилася своєю ефективністю, що негайно позначилося на якості та ефективності службово-бойової діяльності. У більшості випадків діяльність підрозділів, у т.ч. органів та підрозділів Національної поліції України, на які покладено виконання службово-бойових завдань, не відповідає очікуванням, що обумовлено недоліками як правового регулювання їх діяльності, прорахунками в організації, процесах планування і управління, підготовки та реалізації рішень і тактичних задумів, послабленні контролю за їх виконанням,

так і невідповідністю вимогам сьогодення змісту їх інформаційної діяльності, втраті інформаційної переваги над правопорушником (об'єктом службово-бойового комунікативного впливу) та, відповідно, неможливістю досягнення максимального результату правоохорони. Необхідність вирішення цих завдань викликає потребу розроблення заходів із визначення задач і принципів, методів, функцій та форм адміністративно-правового регулювання інформаційного забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку.

«Адміністративно-правове регулювання», як базова для цієї роботи категорія, є об'єктом розгляду та вивчення В.Б. Авер'янова, С.М. Алфьорова, О.Ф. Андрійко, О.М. Бандурки, Д.М. Бахраха, Ю.П. Битяка, Г.Ю. Гулевської, С.В. Ківалова, Т.О. Коломоєць, В.К. Колпакова, С.В. Кувакіна, О.В. Кузьменко, Т.П. Мінки, О.А. Ніколаєва, А.О. Селіванова, О.Ш. Чомахашвілі та ін.

Питання організації та правового регулювання діяльності окремих сил охорони правопорядку досліджувалися у роботах: О.К. Безсмертного, К.С. Бельського, С.А. Буткевича, І.П. Голосніченка, Є.В. Додіна, Ю.В. Дубка, М.І. Єропкина, Р.А. Калюжного, А.П. Ключниченка, А.Т. Комзюка, О.Г. Комісарова, О.П. Коренєва, С.О. Кузніченка, В.В. Лазарева, М.І. Мельника, В.П. Петкова, Л.Г. Чистоклетова та ін.

Забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку є об'єктом дослідження С.В. Городянка «Організаційно-правове забезпечення безпеки діяльності працівників ОВС України» (Київ, 2007) та А.І. Суббота «Адміністративно-правові засоби забезпечення особистої безпеки працівників правоохоронних органів» (Ірпінь, 2013). У цих роботах ґрунтовно досліджені організаційні та правові аспекти забезпечення особистої безпеки працівників окремих органів охорони правопорядку, однак питання інформаційного забезпечення їх особистої безпеки спеціально не досліджувалися.

Адміністративно-правові засади інформатизації та інформаційні відносини у сфері охорони публічного порядку розглядалися у роботі О.Г. Комісарова «Адміністративно-правові засади інформатизації в системі охорони громадського порядку» (Харків, 2013). Водночас, питання інформаційного забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку у ній не досліджувалися.

Наведене у сукупності не лише обумовило вибір теми дослідження, але й свідчить про її актуальність як для характеристики адміністративно-правового регулювання інформаційного забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку, так і для визначення нових підходів щодо його розвитку та вдосконалення.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертацію виконано в межах загальноуніверситетської наукової теми «Актуальні проблеми забезпечення безпеки та правопорядку в Україні»

(державний реєстраційний номер 0100U003548, затвердженої 28.05.2012 та кафедральних тем «Адміністративно-правові засади удосконалення діяльності служб і підрозділів МВС», «Правотворення та правозастосування в умовах Європейської інтеграції», затверджених 12.12.2015.

Мета і задачі дослідження. *Мета* дисертаційного дослідження полягає у всебічному розкритті сутності та особливостей адміністративно-правового регулювання інформаційного забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку, розробці конкретних практичних рекомендацій, науково обґрунтованих пропозицій щодо вдосконалення чинного законодавства та практики його застосування.

У зв'язку із цим робота зорієнтована на вирішення таких основних *задач*:

- встановлення сутності, значення та місця забезпечення особистої безпеки працівників в діяльності сил охорони правопорядку;
- проведення дослідження організаційно-правових основ забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку;
- визначення поняття та змісту інформаційних відносин із забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку;
- здійснення аналізу інформаційної діяльності суб'єктів забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку та формування на цій основі теоретичної моделі інформаційної діяльності суб'єктів забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку;
- надання характеристики задач і принципів державної інформаційної політики, суб'єктів її реалізації у сфері забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку;
- визначення методів і функцій адміністративно-правового регулювання інформаційного забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку;
- виділення форм адміністративно-правового регулювання інформаційного забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку;
- узагальнення і розгляд зарубіжного досвіду адміністративно-правового регулювання інформаційного забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку та виділення основних напрямів його впровадження в Україні;
- аналіз перспективного законодавства у сфері забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку та практики його розробки в Україні;
- аналіз перспективного законодавства у сфері відповідальності за порушення інформаційних прав працівників сил охорони правопорядку.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини інформаційного забезпечення оперативно-службової та службово-бойової діяльності сил

охорони правопорядку.

Предметом дослідження є адміністративно-правове регулювання інформаційного забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку.

Методи дослідження. Методологічну основу дослідження склали загальнонаукові та конкретно-наукові методи пізнання дійсності. *Системно-структурний* метод дозволив визначити, яка частина державних органів можуть бути віднесені до категорії «сили охорони правопорядку» (підрозділ 1.1). *Формально-логічний* метод, а також методи *дедукції* та *індукції* дозволили розкрити зміст таких понять, як «сили охорони правопорядку» (підрозділ 1.1), «інформаційні відносини» (підрозділ 1.3), «державна інформаційна політика» (підрозділ 2.1), «інформаційні права» (підрозділ 3.1). Зміст окремих нормативно-правових приписів, що регулюють суспільні відносини, в межах яких здійснюється організація та функціонування сил охорони правопорядку України, був розкритий за допомогою *формально-логічного* методу пізнання (підрозділи 1.1, 2.3, 3.2, 3.3). *Порівняльно-правовий* метод дозволив проаналізувати закордонний досвід інформаційного забезпечення особистої безпеки сил охорони правопорядку в окремих зарубіжних країнах (Албанія, Болгарія, Боснія та Герцеговина, Грузія, Естонія, Латвія, Литва, Киргизька республіка, Македонія, Німеччина, Російська Федерація, США, Хорватія) (підрозділ 3.1). Позиції респондентів стосовно проблем та перспектив інформаційного забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку були з'ясовані за допомогою *соціологічного* методу (підрозділ 1.4, 2.3, 3.2, 3.3). Для вдосконалення національного законодавства з питань інформаційного забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку був застосований метод *правового моделювання*, що забезпечив підготовку пропозицій до чинного законодавства (підрозділи 3.2, 3.3).

Нормативною базою дисертації є національне законодавство, що регулює інформаційне забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку, а також законодавство Албанії, Боснії і Герцеговини, Грузії, Естонської Республіки, Киргизької Республіки, Королівства Данія, Латвійської Республіки, Литовської Республіки, Республіки Болгарія, Республіки Македонія, Республіки Хорватія, Республіки Чорногорія, Російської Федерації, Румунії, Сполучених Штатів Америки, Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії.

Емпіричну базу дослідження становлять результати анкетування 227 осіб з Дніпропетровської, Запорізької та Херсонської областей, з яких 126 працівників Національної поліції, 75 військовослужбовців Національної гвардії України, 26 військовослужбовців Державної прикордонної служби України.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що дисертація є першим на сучасному етапі розвитку вітчизняної науки

адміністративного та інформаційного права дослідженням, у якому комплексно досліджені особливості адміністративно-правового регулювання інформаційного забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку, на основі чого розроблені науково обґрунтовані пропозиції до вдосконалення чинного законодавства.

У межах проведеного дослідження одержані такі результати, що мають наукову новизну і виносяться на захист:

уперше:

- наголошено, що забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку одночасно є як метою, так і обов'язковою умовою ефективної діяльності сил охорони правопорядку;

- зазначено, що інформаційні відносини із забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку – це суспільні відносини, які полягають у пошуку, зборі, обробці, створенні, накопиченні, зберіганні, захисті, використанні, поширенні і наданні інформації в процесі охорони правопорядку;

- обґрунтовано потребу поетапного (по мірі внутрішньодержавного подолання корупції) переходу до обмеження публічного доступу до електронних декларацій працівників сил охорони правопорядку (за винятком вищого керівництва) з метою недопущення розголошення їх персональних даних;

- класифіковано інформаційне забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку за: превентивним, превентивно-захисним та захисним напрямками;

удосконалено:

- визначення переліку принципів державної інформаційної політики у сфері забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку, до яких запропоновано відносити принципи: системності, ефективності, відкритості та конфіденційності у їх поєднанні та взаємозв'язку, плановості, превенції, стимулювання;

набуло подальшого розвитку:

- розуміння терміну «правопорядок», який за змістом охоплює собою публічну (громадську) безпеку та публічний (громадський) порядок, котрі між собою виступають однопорядковими явищами і не охоплюються одне одним;

- позиція стосовно можливості залучення до охорони публічного порядку осіб, які не перебувають на службі в озброєних державних органах охорони правопорядку твердженням про те, що під категорією «сили охорони правопорядку» запропоновано розуміти групи як озброєних, так і неозброєних осіб, які на платній або безоплатній основі постійно, регулярно або одноразового залучені до складу правоохоронного органу або громадського формування, і в рамках виконання професійних, службово-бойових завдань або спільної громадської ініціативи беруть участь в охороні правопорядку в державі.

Особистий внесок здобувача. Роботу виконано дисертантом самостійно. Положення та висновки, що викладені в дисертації та складають її наукову новизну, розроблені автором особисто. У співавторстві з О.Г. \ Комісаровим опублікована наукова стаття «Інформаційне забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку: сучасний стан проблеми», в якій дисертант особисто здійснив узагальнення проблематики інформаційного забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку. У співавторстві з О.М. Валівахініним опублікована теза доповіді «Деякі питання протидії расизму та ксенофобії в Україні», в якій дисертант особисто здійснив аналіз впливу протидії расизму та ксенофобії на стан інформаційного забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку. Наукові ідеї та розробки, що належать співавторам, у дисертації не використовувалися.

Практичне значення результатів дисертаційного дослідження. Теоретичне і практичне значення результатів дослідження полягає в тому, що викладені в дисертації положення можуть бути використані у:

- *освітній діяльності* – під час викладання дисциплін «Організація та проведення спеціальних операцій підрозділами Національної поліції», «Дії працівників Національної поліції при надзвичайних ситуаціях», «Тактико-спеціальна підготовка», «Інформаційне право», спеціальних курсів, розробці посібників і методичних рекомендацій (акт впровадження Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, 2017 р.);

- *науково-дослідній діяльності* - для подальшого дослідження особливостей інформаційного забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку (акт впровадження Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, 2017 р.);

- *практичній діяльності* – для вдосконалення забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку у процесі оперативно-службової та службово-бойової діяльності (акт впровадження Головного управління Національної поліції в Дніпропетровській області, 2017 р.).

Апробація матеріалів дисертації. Результати дослідження, його основні висновки й рекомендації оприлюднені на науково-практичних конференціях та круглому столі, а саме: «Актуальні проблеми правоохоронної діяльності та юридичної науки» (м. Дніпро, 2013 р.); «Участь національної гвардії та інших силових структур України у протидії гібридній війни» (м. \ Харків, 2017 р.); «Актуальные вопросы противодействия преступности в современных условиях: отечественный и зарубежный опыт» (м. Дніпро, 2017 р.).

Публікації. Основні положення та результати дисертації викладено у п'яти статтях, опублікованих у наукових фахових виданнях України з юридичних наук, одній статті – у зарубіжному науковому виданні, а також у трьох тезах доповідей на науково-практичних конференціях та круглому столі.

Структура та обсяг дисертації. Дисертація складається з (вступу, трьох розділів, що вміщують десять підрозділів, висновків), списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг дисертації становить 207 сторінок, з яких 173 сторінки основного тексту. Список використаних джерел складається із 188-и найменувань і займає 23 сторінки. Додатки розміщено на 13-и сторінках.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У **вступі** обґрунтовується вибір теми, визначаються мета, завдання, об'єкт, предмет та методи дослідження, наукова новизна отриманих результатів, їх теоретична та практична значущість, апробація, формулюються наукові положення, які виносяться на захист.

Розділ 1 «Загальнотеоретичні положення інформаційного забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку» складається з чотирьох підрозділів.

У підрозділі 1.1 *«Сутність, значення та місце забезпечення особистої безпеки працівників в діяльності сил охорони правопорядку»* проаналізоване мовознавче, теоретичне, етимологічне, нормативне (адміністративно-правове й кримінально-правове) та публіцистичне розуміння понять «безпека», «правопорядок», «особиста безпека».

Обґрунтовано, що публічний (громадський) порядок та публічна (громадська) безпека, будучи окремими родовими об'єктами адміністративно-правового та кримінально-правового посягання, по відношенню один до одного є однопорядковими явищами, які охоплюються категорією «правопорядок».

Ґрунтуючись на обґрунтованому у роботі розумінні терміну «правопорядок», спираючись на положення Закону України «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону» у роботі наголошено, що до охорони правопорядку можуть залучатися не тільки представники як правоохоронних органів та військових формувань, так і пересічні громадяни.

Сформульоване авторське визначення сил охорони правопорядку – групи осіб (правоохоронні органи, військові та громадські формування), які об'єднані на постійній або тимчасовій основі за ознаками спільного виконання професійних, службово-бойових завдань або спільної громадської ініціативи з метою участі в охороні правопорядку в державі.

У підрозділі 1.2 *«Організаційно-правові основи забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку»* розглянуті організаційно-правовий та мотиваційно-особистісний блоки забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку. Розвиваючи думку С.В. Городянка та А.І. Суббота про розподіл організаційно-правового блоку на два під-блоки:

організаційно-управлінський та правовий, який своєю чергою, включає в себе нормативно-матеріальний та нормативно-процесуальний, зазначено, що правовий під-блок включає в себе також нормативно-правовий та індивідуально-правові аспекти.

Визначені правові норми (адміністративно-правові, кримінально-правові та процесуальні), а також індивідуально-правові акти, які спрямовані на забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку.

Зроблено висновок, що організаційно-правове забезпечення особистої безпеки сил охорони правопорядку є складним механізмом, елементи якого взаємодоповнюють один одного. Організаційний блок елементів охоплює собою кадрове, матеріально-технічне, економічне, соціальне, психологічне та інше забезпечення безпеки. Правовий блок складається з нормативно-правового та індивідуально-правового елементів.

У підрозділі 1.3 *«Поняття та зміст інформаційних відносин із забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку»* на основі аналізу змісту поняття «інформація» здійснено дослідження змісту поняття «інформаційні відносини із забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку».

Констатовано, що до інформаційних відносин із забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку слід відносити суспільні відносини, які мають місце під час пошуку, збору, обробки, створення, накопичення, зберігання, захисту, використання, поширення і надання інформації (відомостей), що можуть вплинути на рівень забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку у процесі виконання ними завдань з охорони правопорядку. Здійснено розкриття змісту кожного з цих видів інформаційних відносин.

У підрозділі 1.4 *«Теоретична модель інформаційної діяльності суб'єктів забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку»* із використанням в якості теоретичного підґрунтя напрацювань фахівців у галузі адміністративної діяльності Національної поліції (Ю.С. Назар, І.П. Голосніченко, О.П. Рябченко, Є.М. Моїсєєв, Ю.І. Римаренко, В.І. Олефір, Я.М. Когут), психології (О.М. Леонтєв, В.С. Лазарєв), філософії (Є.Г. Юдін) та методології діяльності (Г.П. Щедровицький, О.Г. Раппопорт, В.М. Колпаков) сформовано авторське бачення теоретичної моделі інформаційної діяльності суб'єктів забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку, яка складається з таких елементів: мета, завдання, процес, суб'єкти, способи.

Опрацювавши результати опитування, встановлено, що лише 2 % респондентів з метою забезпечення особистої безпеки застосовували вогнепальну зброю. При цьому 11 % респондентів зазначили, що їм доводилося демонстративно приводити вогнепальну зброю у готовність з метою інформування правопорушника про можливість її застосування.

Звернуто увагу на високий відсоток випадків незастосування зброї за наявності для цього підстав (89 % респондентів), що пояснюється намаганням уникати її застосування, оскільки респонденти переконані, що, незалежно від рівня посягання на їх життя та здоров'я, а також того, чи відповідали їх дії вимогам закону, вони все одно будуть притягнуті до відповідальності.

Розділ 2 «Система адміністративно-правового регулювання інформаційного забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку» складається з трьох підрозділів.

У підрозділі 2.1 *«Задачі і принципи державної інформаційної політики, суб'єкти її реалізації у сфері забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку»* на основі аналізу положень Закону України «Про інформацію», проекту Закону України «Про Концепцію державної інформаційної політики», а також напрацювань в галузі політології (І.А. Кисарець) та права (Ю.М. Іванченко, В.О. Негодченко, І.Р. Березовська, Д.М. Русак, Г.М. Красноступ) досліджено «державну інформаційну політику у сфері забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку».

Виокремлено завдання адміністративно-правового регулювання у межах єдиної державної інформаційної політики: 1) забезпечення здійснення належної кадрової роботи, коли до відома кандидатів на службу доводиться наявність потенційної небезпеки, а також шляхом тестування отримується інформація про придатність кандидата до ефективних дій в умовах небезпеки життю та здоров'ю; 2) систематичне навчання з метою регулярного доведення інформації про способи посягання на особисту безпеку, оптимальні способи попередження та протидії посяганням, про перелік дій з боку самих працівників сил охорони правопорядку, вчинення яких ставить їх у небезпеку або навіть провокує на посягання; 3) забезпечення збору інформації про динаміку змін у підготовці працівників сил охорони правопорядку; 4) обмеження доступу до відомостей про осіб, які залучаються до охорони правопорядку.

Досліджено теоретичні напрацювання щодо принципів інформаційної політики та зроблено висновок про їх надмірну узагальненість. До принципів державної інформаційної політики у сфері забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку запропоновано віднести принципи: системності, ефективності, відкритості та конфіденційності у їх поєднанні та взаємозв'язку; плановості, превенції, стимулювання.

У підрозділі 2.2 *«Методи і функції адміністративно-правового регулювання інформаційного забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку»* на основі аналізу категорії «метод правового регулювання» констатовано, що в адміністративному праві питома вага імперативного методу правового регулювання (метод субординації) переважає питому вагу диспозитивного методу (методу координації).

У роботі наголошується, що імперативний та диспозитивний методи не завжди реалізуються у «чистому» вигляді, оскільки адміністративно-правове

регулювання інформаційного забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку здійснюється шляхом поєднання обох методів. Полемізуючи з твердженнями про розподіл методів впливу на прямі (позаконотмічні) та непрямі (економічні), у роботі доводиться неточність повного ототожнення прямого методу з позаконотмічним, а непрямого з економічним.

У роботі обгрунтовано, що до функцій адміністративно-правового регулювання інформаційного забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку слід відносити функції: моніторингу, прогностичну, правотворчу, регулюючу, ревізійну.

У підрозділі 2.3 «Форми адміністративно-правового регулювання інформаційного забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку» досліджені різні підходи до розуміння форм адміністративно-правового регулювання. Констатовано, що суттєві відмінності у розумінні змісту форм адміністративно-правового регулювання інформаційного забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку можуть бути пояснені різними масштабами застосування цих форм (на макро- або мікрорівні)

Доведено, що до форм адміністративно-правового регулювання інформаційного забезпечення особистої безпеки сил охорони правопорядку слід відносити: нормативне регулювання; інформування широкої громадськості про караність посягань на працівників сил охорони правопорядку; інформування працівників сил охорони правопорядку про існування сталої практики не притягнення до відповідальності за правомірне застосування сили при відбитті нападу; доведення інформації до працівників сил охорони правопорядку в рамках їх професійного навчання (службової підготовки). Звернуто увагу, що у 81 % респондентів наявне стійке переконання, що у випадку застосування ними сили вони будуть притягнуті до відповідальності незалежно від законності підстав її застосування.

Констатовано, що адміністративно-правове регулювання інформаційного забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку може відбуватися як безпосередньо спрямоване на інформаційне забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку, так і на досягнення інших, в тому числі й більш глобальних цілей, однак на шляху їх досягнення забезпечують особисту безпеку працівників сил охорони правопорядку. Наголошено, що одним з прикладів останнього є встановлена в Україні заборона доступу до ресурсів інформаційних сервісів «Mail.ru», «Вконтакте» та «Однокласники».

Наголошено, що встановлення окремих заборон, хоча і пов'язане з обмеженням інформаційних прав громадян, може бути визнано таким, що є необхідним у демократичному суспільстві в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності, публічної (громадської) безпеки, особистої безпеки

громадян та працівників сил охорони правопорядку відповідно до вимог ст. 10 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

Розділ 3 «Основні пріоритети удосконалення адміністративно-правового регулювання інформаційного забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку» складається з трьох підрозділів.

У підрозділі 3.1 *«Зарубіжний досвід адміністративно-правового регулювання інформаційного забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку та основні напрямки його впровадження в Україні»* досліджений зарубіжний досвід публічного оприлюднення декларацій особового складу сил охорони правопорядку. Констатовано, що «Стамбульський план дій по боротьбі з корупцією» передбачає моніторинг особистих доходів та фінансових зобов'язань працівників сил охорони правопорядку, однак не передбачає обов'язку надання загального доступу до таких декларацій. Встановлено, що практика надання повного доступу до декларацій характерна державам, в яких у деклараціях зазначається невеликий обсяг інформації (Данія), а обов'язок декларування стосується вузького кола вищих посадових осіб (Сполучені Штати Америки, Чорногорія, Румунія, Велика Британія). В державах, в яких декларування передбачає збільшений обсяг відомостей, публічне їх розкриття обмежене (Латвія, Естонія, Албанія, Боснія та Герцеговина, Болгарія, Хорватія, Грузія, Киргизька республіка, Литва та Македонія).

Констатовано позитивне значення застосування вуличного відео спостереження з його постійним моніторингом в он-лайн режимі з метою координації та застереження працівників сил охорони правопорядку.

Відзначено позитивний досвід Сполучених штатів Америки щодо зобов'язання водія зупиненого поліцейським транспортного засобу тримати руки на кермі.

У підрозділі 3.2 *«Аналіз перспективного законодавства у сфері забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку та практики його розробки в Україні»* виділено три напрямки забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку: 1) превентивний напрямок – полягає у доведенні до відома невизначеного кола осіб інформації про те, що посягати на особисту безпеку працівників сил охорони правопорядку є неможливим або недоцільним, а також реально караним; 2) превентивно-захисний напрямок полягає в обмеженні доступу до інформації про залучення особи до діяльності з охорони правопорядку, а також в обмеженні доступу до інформації про персональні дані працівників сил охорони правопорядку та про їх близьких осіб; 3) захисний напрямок полягає в наданні працівникам сил охорони правопорядку інформації про потенційну та реальну загрозу їх особистій безпеці, а також інформації про заходи протидії таким посяганням.

Виходячи з аналізу емпіричних даних (74 % респондентів наголосили на

тому, що особи, яким висловлюється вимога пред'явлення ними відповідних документів, не погоджуються з достатністю підстав такої вимоги та відмовляються пред'явити документи, що призводить до суперечок та створює потенційні й реальні конфлікти, що містить загрозу особистій безпеці працівників органів охорони правопорядку) констатовано необхідність запровадження положень «презумпції правоти поліцейського».

У підрозділі 3.3 «Аналіз перспективного законодавства у сфері відповідальності за порушення інформаційних прав працівників сил охорони правопорядку» на основі дослідження змісту поняття «інформаційні права людини і громадянина» виділені три категорії інформаційних прав у сфері забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку: 1) право працівників сил охорони правопорядку отримувати інформацію, яка необхідна їм для забезпечення особистої безпеки в ході виконання службових обов'язків; 2) право на нерозголошення персональних даних та іншої особистої інформації про працівників сил охорони правопорядку, розголошення якої створить небезпеку посягання на життя чи здоров'я; 3) право на нерозповсюдження інформації, яка спонукає або підбурює до посягань на працівників сил охорони правопорядку.

ВИСНОВКИ

У дисертації здійснено дослідження адміністративно-правового регулювання інформаційного забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку з подальшим науковим обґрунтуванням пропозицій, спрямованих на вдосконалення адміністративно-правового регулювання інформаційного забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку. Основними висновками є наступні.

1. Особиста безпека працівників в діяльності сил охорони правопорядку одночасно є як метою діяльності (для збереження життя та здоров'я як найголовніших соціальних цінностей), так і умовою діяльності, оскільки ефективна охорона правопорядку можлива тільки при неушкодженому стані людей, які її здійснюють.

Під терміном «сили охорони правопорядку» слід розуміти групи осіб (правоохоронні органи, громадські формування), які об'єднані на постійній або тимчасовій основі за ознаками спільного виконання професійних, службово-бойових завдань або спільної громадської ініціативи з метою участі в охороні правопорядку в державі.

При цьому публічний (громадський) порядок та публічна (громадська) безпека, будучи окремими родовими об'єктами адміністративно-правового та кримінально-правового посягання, по відношенню один до одного є однопорядковими явищами, які охоплюються категорією «правопорядок».

2. Організаційно-правовий блок забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку включає в себе два напрямки: організаційно-управлінський та правовий. Організаційні заходи охоплюють кадрове, матеріально-технічне, економічне, соціальне, психологічне та інше забезпечення. Правовий напрямок включає в себе нормативно-матеріальний та нормативно-процесуальний, а також нормативно-правовий та індивідуально-правові аспекти.

Механізм правового регулювання забезпечення особистої безпеки сил охорони правопорядку складається з підґрунтя, яке утворено декларативними нормами, які передбачають потребу захищати особисту безпеку (в тому числі й осіб, які охороняють правопорядок). На основі декларативних норм створені три окремі напрями забезпечення особистої безпеки. Перший напрямок полягає у встановленні кримінальної та адміністративної відповідальності за посягання на життя та здоров'я осіб, які охороняють правопорядок (матеріальний аспект) та встановленні порядку притягнення винних осіб до кримінальної або адміністративної відповідальності (процесуальний аспект). Другий напрямок полягає в обмеженні доступу до окремих видів інформації щодо осіб, які охороняють правопорядок. Третій напрямок полягає у наданні особам, які охороняють правопорядок, повноважень носити та зберігати зброю та спеціальні засоби, застосовувати силу для відбиття посягань на їх особисту безпеку, а також у звільненні таких осіб від відповідальності за шкоду, завдану в ході вищезазначеного застосування сили.

3. Інформаційні відносини із забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку – це суспільні відносини, які полягають у пошуку, зборі, обробці, створенні, накопиченні, зберіганні, захисті, використанні, поширенні і наданні інформації в процесі охорони правопорядку.

4. Теоретична модель діяльності суб'єктів забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку складається з таких елементів: мета, завдання, процес, суб'єкти, способи.

Метою є стан забезпеченості особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку.

Завданнями у законодавчій сфері є створення нормативно-правової бази, яка б включала в себе: норми матеріального права, які встановлюють юридичну відповідальність за посягання на особисту безпеку сил охорони правопорядку; норми процесуального права, які передбачають та регулюють порядок провадження за фактами посягання на особисту безпеку сил охорони правопорядку; норми, які уповноважують осіб, які залучаються до охорони правопорядку, носити зброю та спеціальні засоби, а також застосовувати їх при охороні правопорядку; норми, які усувають протиправність наслідків застосування зброї та спеціальних засобів, якщо їх застосування було викликано потребою убезпечитися від посягань на особисту безпеку та відповідало підставам та умовам застосування, що вказані в законі; норми, які

забезпечують нерозголошення персональної інформації про осіб, які залучаються до охорони правопорядку; норми, які надають працівникам сил охорони правопорядку створювати та використовувати у роботі відповідні бази даних. Завданнями у виконавчій сфері є сукупність управлінських заходів з кадрового, матеріально-технічного, економічного, соціального, психологічного та інше забезпечення особистої безпеки. Завданнями у судовій сфері є формування судової практики забезпечення транспарентності судових рішень.

Процес інформаційного забезпечення особистої безпеки здійснюється циклічно і складається з: отримання, упорядкування, аналізу, використання інформації.

Суб'єктами є органи, окремі підрозділи та посадові особи органів законодавчої, виконавчої та судової влади.

Способами є: інформування про можливі форми посягань; інформування про найбільш розповсюджені умови посягань (місця, час, ознаки осіб, ознаки їх поведінки тощо); інформування про оптимальні форми протидії посяганням; інформування про недопустимість поведінки, яка провокує посягання; інформування про підстави та умови допустимого застосування сили для протидії посяганням на особисту безпеку; приховування інформації про персональні дані осіб, які охороняють правопорядок.

5. Державна інформаційна політика у сфері забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку, будучи тісно пов'язаним із реалізацією державної влади, реалізується шляхом забезпечення особистої безпеки на законодавчому, виконавчому та судовому рівнях.

До завдань державної інформаційної політики у сфері інформаційного забезпечення особистої безпеки на рівні діяльності виконавчої влади належать: - обмеження доступу до відомостей про осіб, які залучаються до охорони правопорядку; здійснення кадрової роботи з відбору кандидатів; систематичне навчання працівників сил охорони правопорядку; збір інформації про динаміку змін у підготовці працівників сил охорони правопорядку.

До завдань державної інформаційної політики у сфері інформаційного забезпечення особистої безпеки на рівні діяльності судової влади відноситься завдання оприлюднення судових рішень, якими притягують до відповідальності особи, які вчинили посягання на особисту безпеку сил охорони правопорядку.

6. Методами адміністративно-правового регулювання є імперативний та диспозитивний методи, які у конкретних формах регулювання реалізуються як в чистому, так і в змішаному вигляді.

Функціями адміністративно-правового регулювання є: функція моніторингу, прогностична функція, правотворча функція, регулююча функція, ревізійна функція.

7. Формами адміністративно-правового регулювання інформаційного

забезпечення особистої безпеки сил охорони правопорядку є: нормативне регулювання; інформування широкої громадськості про караність посягань на працівників сил охорони правопорядку; інформування працівників сил охорони правопорядку про існування сталої практики не притягнення до відповідальності за правомірне застосування сили при відбитті нападу; доведення інформації до працівників сил охорони правопорядку в рамках їх професійного навчання (службової підготовки).

Форми адміністративно-правового регулювання інформаційного забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку розділяються на прямі, які спрямовані безпосередньо на інформаційне забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку, а також непрямі, які спрямовані на досягнення інших, в тому числі й більш глобальних цілей, однак на шляху їх досягнення забезпечують особисту безпеку працівників сил охорони правопорядку, прикладом яких є встановлена в Україні заборони доступу до ресурсів інформаційних сервісів «Mail.ru», «Вконтакте» та «Однокласники».

8. Питання про допустимість публічного розкриття декларацій (надання доступу до декларацій необмеженому колу осіб) на даний момент однозначно не вирішено в світовій практиці і залишається предметом жвавих дискусій як в Західній Європі, так і в постсоціалістичних державах. Приблизно в двох третинах із 175 держав законодавство передбачає декларування, а в третині держав передбачене оприлюднення декларацій. При цьому оприлюднення частіше зустрічається в більш багатших та демократизованих державах. В державах, в яких в деклараціях зазначений великий обсяг даних про особу, публічне їх розкриття, здебільшого обмежене в таких формах: 1) декларації оприлюднюються без особистого пізнавального коду, адреси та відомостей, пов'язаних з близькими родичами (Албанія, Болгарія, Боснія та Герцеговина, Грузія, Естонія, Латвія, Литва, Киргизька республіка, Македонія, Російська Федерація, Хорватія); 2) зазначається не конкретна сума доходу, а один з трьох рівнів доходів (Німеччина); 3) не розголошуються декларації посадових осіб служб безпеки (Латвія).

Ефективним закордонним досвідом у сфері інформаційного забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку є застосування вуличного відео спостереження з його постійним моніторингом в он-лайн режимі з метою координації та застереження працівників сил охорони правопорядку, а також правило щодо зобов'язання водія зупиненого поліцейським транспортного засобу тримати руки на рулі.

9. Перспективне законодавство у сфері забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку включає в себе три напрямки забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку: 1) превентивний напрямок – полягає у доведенні до відома невизначеного кола осіб інформації про те, що посягати на особисту безпеку працівників сил

охорони правопорядку є неможливим або недоцільним, а також реально караним; 2) превентивно-захисний напрямок полягає в обмеженні доступу до інформації про залучення особи до діяльності з охорони правопорядку, а також в обмеженні доступу до інформації про персональні дані працівників сил охорони правопорядку та про їх близьких осіб; 3) захисний напрямок полягає в наданні працівникам сил охорони правопорядку інформації про потенційну та реальну загрозу їх особистій безпеці, а також інформації про заходи протидії таким посяганням.

Ефективним засобом інформаційного забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку є запровадження положень «презумпції правоти поліцейського».

10. Перспективне законодавство у сфері відповідальності за порушення інформаційних прав працівників сил охорони правопорядку полягає у створенні законодавчої бази щодо забезпечення таких категорій інформаційних прав: 1) право отримувати інформацію, в тому числі й конфіденційну, яка необхідна для забезпечення особистої безпеки в ході виконання службових обов'язків; 2) право нерозголошення персональних даних та іншої особистої інформації, розголошення якої створить загрозу особистій безпеці; 3) право нерозповсюдження в суспільстві інформації, яка спонукає до посягань на працівників сил охорони правопорядку.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

*Наукові праці, в яких опубліковані основні
наукові результати дисертації*

1. Богуславський В.В. Задачі та принципи державної інформаційної політики у сфері забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. Збірник наукових праць, 2016, № 4, с. 31-35.

2. Богуславський В.В. Конфіденційність персональних даних працівників сил правопорядку та декларування їх доходів: проблеми співвідношення // Вісник Запорізького національного університету: Збірник наукових праць. Юридичні науки, 2017, № 1, с. 91-97.

3. Богуславський В.В. Організаційно-правові основи забезпечення особистої безпеки сил охорони правопорядку // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. Збірник наукових праць, 2016, № 2, с. 35-43.

4. Богуславський В.В. Теоретична модель інформаційної діяльності суб'єктів забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони

правопорядку // Научно-практический журнал «Jurnalul Juridic National: teorie si practica», 2016, № 5(21), с. 39-43.

5. Богуславський В.В. Форми адміністративно-правового регулювання інформаційного забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку // Науковий журнал «Право і суспільство», 2017, № 1 ч. 2, с. 128-131.

6. Комісаров О.Г., Богуславський В.В. Інформаційне забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку: сучасний стан проблеми // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. Збірник наукових праць, 2014, № 3, с. 82–89.

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

7. Богуславський В.В., Валівахін О.В. Деякі питання протидії расизму та ксенофобії в Україні // Матер. міжнар. наук.-практ. конф. «Актуальні проблеми правоохоронної діяльності та юридичної науки» (м. Дніпропетровськ, 19-20 вер. 2013 р.). Дніпропетровськ: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2013, с. 537-539.

8. Богуславський В.В. Забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку в умовах гібридної війни // Матер. міжвуз. круглого столу «Участь національної гвардії та інших силових структур України у протидії гібридній війни» (Харків, 21 лютого 2017 року). Харків: Нац. академія Нац. гвардії України, с. 98-100.

9. Богуславський В.В. Інформаційні права працівників сил охорони правопорядку // Матер. міжнар. наук.-практ. конф. «Актуальные вопросы противодействия преступности в современных условиях: отечественный и зарубежный опыт» (Дніпропетровськ, 17 березня 2017 року). Дніпропетровськ: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017, с. 71-73.

АНОТАЦІЯ

Богуславський В.В. Адміністративно-правове регулювання інформаційного забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку. – *На правах рукопису.*

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право. – Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, Дніпро, 2017.

У роботі здійснений комплексний аналіз адміністративно-правового регулювання інформаційного забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку.

Грунтуючись на філологічному, теоретичному, етимологічному, нормативному і публіцистичному розумінні терміна «правопорядок», а також полемізуючи про співвідношення поняття «правопорядку» з поняттями «громадський порядок» і «громадська безпека» зроблені висновки про те, що останні охоплюються поняттям «правопорядок».

Аргументовано, що під терміном «сили охорони правопорядку» слід розуміти всіх осіб, залучених до охорони правопорядку, а не тільки працівників правоохоронних органів.

Здійснено аналіз організаційно-правових основ забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку.

Встановлено, що інформаційні відносини із забезпечення особистої безпеки працівників охорони правопорядку складаються з пошуку, збору, обробки, створення, накопичення, зберігання, захисту, використання, розповсюдження та надання інформації.

Розроблено теоретичну модель діяльності з інформаційного забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку, що включає в себе наступні елементи: мета, завдання, процес, суб'єкти, способи.

У роботі сформульовані наступні завдання державної інформаційної політики щодо забезпечення особистої безпеки сил охорони правопорядку: здійснення кадрової роботи, систематичне навчання, збір інформації про динаміку змін в кадровій підготовці, обмеження доступу до персональних даних працівників охорони правопорядку.

Сформульовано наступні принципи інформаційної політики: системності, ефективності, відкритості та конфіденційності, плановості, превенції, стимулювання.

Досліджено методи (імперативний і диспозитивний) і функції (моніторингу, прогностична, правотворча, регулятивна, ревізійної) правового регулювання.

Досліджено закордонний досвід інформаційного забезпечення особистої безпеки працівників сил охорони правопорядку. Констатовано, що міжнародні договори не містять прямої вимоги надання публічного доступу до декларацій чиновників, що містять їх персональні дані. Встановлено, що в ряді держав, в тому числі і з розвиненою демократією в публічному доступі знаходяться тільки декларації вищих посадових осіб.

Інформаційне забезпечення особистої безпеки класифіковані на три напрямки: превентивне, превентивно-захисне та захисне.

Ключові слова: *правопорядок, інформаційні права, особиста безпека, працівники сил охорони правопорядку.*

SUMMARY

Boguslavsky V.V. Administrative and legal regulation of information personal security forces of law enforcement personnel. – *The manuscript* .

The thesis is for the degree of Candidate of Law in specialty 12.00.07 - Administrative Law and Procedure; Financial Law, Information Law – The Dnipropetrovs'k State University of Internal Affairs, Dnipro, 2017.

In the work the complex analysis of the administrative-legal regulation of the information security of personal safety of the forces of the law enforcement forces was carried out.

Based on the philological, theoretical, etymological, normative and journalistic understanding of the term "rule of law", as well as arguing about the relation between the concept of "law and order" and the notions of "public order" and "public security", it is concluded that the latter are covered by the notion of "rule of law".

It is argued that under the term "forces of law enforcement" should be understood all persons involved in the protection of law and order, and not only law enforcement officers.

The analysis of the organizational and legal foundations for the provision of personal safety of the forces of the law enforcement forces was analyzed.

It was established that the information relations for securing the personal safety of law enforcement officers consist of the search, collection, processing, creation, accumulation, storage, protection, use, distribution and provision of information.

The theoretical model of activity on informational provision of personal security of employees of the forces of law enforcement protection is developed, which includes the following elements: purpose, task, process, subjects, methods.

The paper formulates the following tasks of the state information policy concerning the provision of personal security of law enforcement forces: carrying out human resources work, systematic training, collecting information on the dynamics of changes in personnel training, limiting access to personal data of law enforcement officers.

The following principles of information policy are formulated: systemality, efficiency, openness and confidentiality, planning, prevention, stimulation.

The methods (imperative and dispositive) and functions (monitoring, prognostic, law-making, legislative, regulatory, revision) of legal regulation are investigated.

The foreign experience of providing personal security information to law enforcement officers is investigated. It is stated that international treaties do not contain a direct requirement to provide public access to declarations of officials containing their personal data. It has been established that in a number of states,

including those with developed democracy, only the declarations of senior officials are in public access.

Information security of personal security is classified into three areas: preventive, preventive, protective and protective. The paper made a comprehensive analysis of administrative and legal regulation of information personal security forces of law enforcement personnel. The essence, meaning and place personal security forces in policing activities. Considered organizational and legal framework to ensure the personal safety of employees of law enforcement forces. Investigated the relationship information and formulated a theoretical model information activities to ensure the personal safety of employees of law enforcement forces.

The problem, principles, methods, features and form administrative-legal regulation of information personal security forces of law enforcement personnel.

Investigated some aspects of foreign experience information pratsvnykiv personal security forces of public order and domestic zakonodavstvou field of personal security force personnel and law enforcement liability for breach of their information rights.

Keywords: *rule of law, information law, personal safety, law enforcement forces personnel.*